

Institut de Dret privat europeu i comparat
Universitat de Girona (Coord.)

El Dret civil català davant la transformació digital i les exigències de la sostenibilitat

El Dret civil català davant la transformació digital i les
exigències de la sostenibilitat

El Dret civil català davant la transformació digital i les exigències de la sostenibilitat

**Institut de Dret privat
europeu i comparat
Universitat de Girona
(Coord.)**

CIP 347(467.1) JOR

Jornades de Dret Català (23es : 2025 : Tossa de Mar, Catalunya)

El Dret civil català davant la transformació digital i les exigències de la sostenibilitat / \$c Institut de Dret privat europeu i comparat Universitat de Girona (Coord.). – Girona : Institut de Dret Privat Europeu i Comparat de la Universitat de Girona : Documenta Universitaria, juny de 2025. – 1 recurs en línia (686 pàgines). Ponències de les XXIIIenes Jornades de Dret Català, celebrades a Tossa de Mar els dies 25 i 26 de setembre de 2025.

– Descripció del recurs: 10 juliol 2025

ISBN 978-84-9984-703-0 (Documenta Universitaria). – ISBN 978-84-8458-539-8 (Oficina Edicions UdG)

I. Universitat de Girona. Institut de Dret Privat Europeu i Comparat

1. Contractes electrònics – Congressos 2. Comerç electrònic – Dret i legislació – Congressos 3. Xarxes socials en línia – Dret i legislació – Congressos 4. Capacitat jurídica – Congressos 5. Consentiment (Dret) – Congressos 6. Protecció de dades – Congressos 7. Reparacions – Dret i legislació – Congressos 8. Desenvolupament sostenible – Congressos 9. Seguretat informàtica – Congressos 10. Criptomoneda – Dret i legislació – Congressos 11. Dret català – Congressos

CIP 347(467.1) JOR

Disseny de la coberta: Documenta Universitaria

Il·lustració de la coberta: Institut de Dret Privat Europeu i Comparat de la Universitat de Girona

© del text: els seus autors

© de l'edició: Institut de Dret Privat Europeu i Comparat de la Universitat de Girona

© de l'edició: Documenta Universitaria*

www.documentauniversitaria.com

info@documentauniversitaria.com

Documenta Universitaria* d'Edicions a Petició, SL

ISBN Documenta Universitaria

978-84-9984-703-0

ISBN Oficina Edicions UdG

978-84-8458-539-8

DOI: 10.33115/b/9788499847030

Girona, juliol de 2025

Els textos i imatges publicats en aquesta obra estan subjectes —llevat que s'indiqui el contrari— a una llicència Creative Commons de tipus Reconeixement-NoComercial (BY-NC) v.4.0. Podeu copiar-los, distribuir-los i transmetre'ls públicament sempre que en citeu l'autor i la font i que no en feu un ús comercial. La llicència completa es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.ca>

**Documenta
Universitaria**

@DocUniv
documentauniversitaria.com

Les Vint-i-tresenes Jornades han estat organitzades per l'Institut de Dret privat europeu i comparat de la Universitat de Girona, en col·laboració amb l'Ajuntament de Tossa de Mar i el suport de:

- Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia i Qualitat Democràtica
- Universitat de Girona
- Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya
- Deganat autonòmic dels Registradors de la Propietat i Mercantils de Catalunya
- Col·legi Notarial de Catalunya
- Facultat de Dret UB (Deganat)
- Facultat de Dret UdG (Deganat)
- Facultat de Dret UPF (Deganat)
- Col·legi de l'Advocacia de Girona
- Col·legi d'Advocats de Terrassa
- Col·legi de l'Advocacia de Figueres
- Col·legi d'Advocats i Advocades de Tortosa

Índex

PONÈNCIES

Ponència inaugural

El Derecho privado ante los retos del cambio digital y de la sostenibilidad 21

REINER SCHULZE

1. Introducción 23

2. Cambios en el Derecho privado europeo 26

 2.1. Enfoques ante la transformación digital 26

 2.2. Enfoques ante las exigencias de la sostenibilidad 35

3. Cambios en el Derecho de los Estados miembros 40

 3.1. Enfoques ante la transformación digital 40

 3.2. Enfoques ante las exigencias de sostenibilidad 49

4. Tareas para la doctrina jurídica y la legislación..... 52

 4.1. Diseño de la normativa 52

 4.2. Ámbitos de actuación..... 58

5. Conclusión..... 75

Primera ponència

Contractació privada i entorn digital

Contractació privada i nous entorns digitals..... 81

MIREIA ARTIGOT GOLOBARDES

1. Les profundes transformacions dels drets de contractes europeus al segle XXI 83

2. Les dades personals com a element nou de la dinàmica transaccional digital..... 89

 2.1. L'enfocament europeu en la protecció de les dades personals..... 89

 2.2. La formació dels *datasets* dels interessats i les inherents limitacions del RGPD... 93

 2.3. Les dades com a element essencial per l'automatització i la personalització contractual 97

3. La paradoxa digital: estandardització, personalització automatitzada de les transaccions amb consumidors i el repte de la posició sistèmica del consumidor en transaccions digitals	99
3.1. Estandardització contractual.....	100
3.2. La personalització automatitzada de les dinàmiques transaccionals.....	103
3.3. Les transaccions digitals i la posició sistèmica del consumidor	115
4. Reflexions finals: repensant un dret de contractes útil pels reptes que presenten els nous entorns contractuals.....	118

Les obligacions implícites de les plataformes en línia envers els béns i serveis subjacents i la responsabilitat contractual..... 121

JOSEP MARIA BECH SERRAT

1. Introducció	123
2. Una responsabilitat de la plataforma per la influència predominant sobre els proveïdors	126
3. Una responsabilitat de la plataforma per incompliment del contracte d'accés relacionada amb els béns o serveis subjacents	137
3.1. L'incompliment d'unes obligacions implícites imposades per la bona fe	137
3.2. Una responsabilitat extracontractual per la confiança especial suscitada en el client en la contractació dels béns i serveis.....	154
4. Una responsabilitat contractual de la plataforma basada en la distribució de riscos i oportunitats: un «aixecament del vel» més enllà de la transparència	160
5. Conclusions	173

Els menors i el contracte amb les xarxes socials 181

TOMÀS GABRIEL GARCIA-MICÓ

1. Introducció	183
2. El contracte amb les plataformes de xarxes socials	184
2.1. La prestació contractual de l'operador de la plataforma: el servei de xarxa social	185
2.2. La contraprestació de l'usuari: les dades personals.....	185
3. La capacitat d'obrar dels menors	187
3.1. En el Codi Civil de Catalunya.....	187
3.2. En el Codi Civil espanyol i altres drets territorials.....	187
4. Els actes conformes als usos socials.....	188
4.1. Els usos socials en el dret català.....	188
4.2. La capacitat contractual dels menors segons la jurisprudència espanyola	189
4.3. Els <i>actes de la vie courante</i> del dret francès	192
4.4. El <i>Taschengeldparagraph</i> del dret alemany.....	194
4.5. Els <i>atti minuti de la vita quotidiana</i> del dret italià.....	195
5. La capacitat dels menors per concloure el contracte amb les xarxes socials	197
6. La capacitat per a consentir el tractament de dades personals	200
6.1. Al Reglament General de Protecció de Dades.....	201
6.2. A la Llei Orgànica de Protecció de Dades Personals i Garantia dels Drets Digitals	202
7. Reflexions finals	203

Segona ponència Contractació privada i sostenibilitat

La incidencia de las políticas comunitarias de sostenibilidad en materia contractual.....	211
---	-----

ANTONIO I. RUIZ ARRANZ

1. Introducción y delimitación del objeto de estudio.....	213
2. Influencias alemanas: el contrato como centro de la obligación de diligencia.....	216
3. La obligación de recabar garantías contractuales en la CSDDD.....	218
3.1. Los códigos de conducta como referencia para las garantías contractuales.....	218
3.2. El significado de la expresión «garantías contractuales».....	219
3.3. Obligaciones de medios y de resultado	219
3.4. Una cuestión de compliance de terceros. El Derecho público en los contratos.....	220
4. La eficacia y el control de las cláusulas de garantía	224
4.1. Derecho aplicable.....	225
4.2. Cláusulas de Garantía negociadas individualmente.....	226
4.3. Cláusulas de Garantías predispuestas.....	229
4.4. Consecuencia de la ineficacia: la integración del contrato.....	239
5. Enforcement privado.....	239
5.1. El enforcement frente a la empresa obligada. El ilícito competencial.....	240
5.2. El enforcement frente a la contraparte.....	241
6. Conclusiones.....	248

El nou dret europeu a la reparació: propostes per a Catalunya.....	255
--	-----

ROSA M. GARCIA TERUEL

1. Introducció	257
1.1. El dret civil davant els reptes de la sostenibilitat.....	257
1.2. El «right to repair».....	259
2. Finalitat i estructura de la Directiva de reparació de béns	262
3. Consideracions preliminars sobre el contracte de prestació de serveis de reparació a la Directiva de reparació de béns.....	264
3.1. Notes característiques i parts contractuals	264
3.2. La reparació de béns com a objecte de la prestació de serveis	265
4. El formulari europeu d'informació sobre la reparació	266
4.1. Els deures d'informació precontractual del reparador.....	266
4.2. Contingut del formulari.....	268
4.3. El formulari no és obligatori, però sí vinculant.....	269
5. La plataforma europea en línia sobre reparacions.....	270
5.1. Característiques generals.....	270
5.2. La plataforma com a facilitadora de prestacions de serveis de reparació.....	271

6. L'obligació de reparar	272
6.1. Consideracions preliminars.....	272
6.2. Els subjectes obligats i la dificultat pràctica d'identificar la condició de consumidor	273
6.3. Què cal reparar? Els béns sotmesos a requisits de reparabilitat.....	275
6.4. Condicions aplicables a la reparació: el recurs qüestionable a la raonabilitat del preu i del temps.....	276
6.5. Altres mecanismes per a evitar l'elusió de l'obligació de reparar	278
6.6. Darrera reflexió: la Directiva no resol clarament a què queda obligat el fabricant ni durant quant de temps.....	280
7. Canvis en la Directiva 2019/771, de compravenda de béns.....	282
7.1. La sostenibilitat del sistema de remeis davant la manca de conformitat	282
7.2. La limitada eficàcia pràctica de la «reparabilitat» com a criteri objectiu de conformitat	283
7.3. L'ampliació del termini de responsabilitat després de la reparació	286
7.4. La categorització dels béns reacondicionats: una ocasió perduda per a preveure'n un règim jurídic.....	287
8. Reflexions finals sobre la Directiva de reparació de béns i la seva transposició a Catalunya.....	289
8.1. La regulació del contracte de prestació de serveis (de reparació) i l'obligació de reparar.....	289
8.2. La reforma del règim de responsabilitat de la compravenda	290

La conformidad de los bienes y servicios a la luz de la sostenibilidad297

CARLOS GÓMEZ LIGÜERRE

1. Desarrollo económico sostenible y economía circular.....	299
1.1. Hacia un derecho de la sostenibilidad.....	304
2. De la sostenibilidad a la conformidad.....	308
3. El Reglamento de diseño ecológico.....	309
3.1. Ecología y consumo. Una visión general de la norma.....	310
3.2. La responsabilidad por el incumplimiento de requisitos de diseño ecológico	313
4. El derecho a reparar (<i>Right to repair</i>).....	325
4.1. Una directiva de máximos para promover la reparación de bienes	325
4.2. El efecto limitado, por el momento, de la Directiva.....	331
5. La reforma de la Directiva 2019/771 y la obligación de información sobre la reparación	338
5.1. La reparabilidad como requisito objetivo de conformidad.....	338
5.2. La ampliación del plazo de garantía legal con motivo de la reparación.....	342
5.3. La opción entre reparación y sustitución	344
5.4. Bienes de cortesía y sustitución del bien	346

Tercera ponència

Noves formes de propietat en l'entorn digital

L'encaix dels béns digitals en el Codi Civil de Catalunya.....	353
--	-----

ANTONI RUBÍ PUIG

1. Una realitat a la recerca de regles i més seguretat jurídica	355
2. Concepte de bé digital.....	359
2.1. El debat sobre el reconeixement de drets de propietat	359
2.2. Noció àmplia i noció estricta de bé digital	365
2.3. Objecte dels béns digitals.....	371
2.4. La idea de control.....	374
3. Circulació de béns digitals. Transmissió i adquisició.....	379
4. Tokenització i béns digitals.....	384
5. Drets reals de garantia sobre béns digitals	388
6. Conclusions	391

La transmisibilidad <i>mortis causa</i> de los bienes y contenidos digitales: problemas no resueltos.....	393
---	-----

SERGIO CÁMARA LAPUENTE

1. Planteamiento y aproximaciones legislativas a partir de una dicotomía	395
1.1. Retos derivados de la composición de la «herencia digital».....	395
1.2. Tres enfoques normativos diversos	400
2. Las tres cuestiones sucesorias clásicas de la herencia digital	423
2.1. ¿Qué? El objeto de la herencia digital.....	423
2.2. ¿Cómo? Testamento vs. otro tipo de instrucciones.....	427
2.3. ¿A quién?	428
3. Otras cuestiones sucesorias y transversales que los legisladores deberían tomar en consideración	429
4. La necesidad de una clasificación adecuada para afrontar problemas específicos	435
4.1. Criptoactivos	437
4.2. Contenidos digitales ajenos (licencias de uso).....	439
4.3. Contenidos digitales generados por el usuario (titularidad propia)	444
4.4. Redes sociales	445
4.5. Correo electrónico.....	447

Quarta ponència

La transformació digital de la pràctica jurídica a Catalunya

Transformación digital y administración de justicia451

JOSÉ MARÍA FERNÁNDEZ SEIJO

1. Esto no pretende ser una introducción.....453
2. Marcos legales y sus paradojas455
3. Digitalización de los fondos documentales. La labor del CENDOJ.....461
4. El papel del Consejo General del Poder Judicial en la implementación de la digitalización de la administración de justicia..... 465
5. Digitalización en la gestión de procedimientos judiciales..... 467
6. Herramientas de auxilio judicial que emplean inteligencia artificial479
7. Los riesgos o miedos de la digitalización 485

La transformación digital de los servicios del Registro de la Propiedad, Mercantil y de Bienes Muebles..... 489

ANTONIO J. MUÑOZ NAVARRO

1. Introducción491
2. Evolución histórica: del papel a la pantalla..... 494
3. La consagración del Registro electrónico: la Ley 11/2023, de 8 de mayo.....497
 - 3.1. Folio real electrónico 499
 - 3.2. El asiento electrónico y la fe pública registral.....501
 - 3.3. La importancia entre la base de datos y la inscripción503
 - 3.4. La seguridad electrónica..... 505
4. Nuevos retos de los registros ante las tecnologías ya no tan futuras: la inteligencia artificial y la tokenización inmobiliaria507
 - 4.1. Inteligencia artificial507
 - 4.2. La tokenización inmobiliaria..... 512

La tokenización de activos inmobiliarios en nuestro Derecho: rechazo a las propuestas formuladas.....519

PEDRO RINCÓN DE GREGORIO

1. Introducción521
2. La tokenización de activos: algunas nociones previas524
3. ¿Pero es posible y viable la tokenización de activos inmobiliarios?.....526
 - 3.1. La posición registral527
 - 3.2. La posición notarial.....535

4. Los problemas no planteados de la tokenización de bienes inmuebles	538
4.1. El mercado hipotecario	539
4.2. El principio de responsabilidad patrimonial universal	539
4.3. El blanqueo de capitales y la financiación del terrorismo	540
4.4. La protección de los consumidores	541
4.5. La fiscalidad	542
4.6. La protección de datos	542
5. Conclusiones	543
 La transformació digital de la pràctica de l'advocacia.....	547
RAÚL RAMOS FERNÁNDEZ	
1. Introducció	549
2. El marc jurídic dels MASC i la seva tradició en el Dret civil català	551
2.1. La tradició històrica dels MASC en el Dret civil català	552
2.2. Els MASC en la Llei Orgànica 1/2025, de 2 de gener	553
2.3. El Paper de l'Advocacia Catalana en el foment dels MASC	556
3. Impacte del Reglament eIDAS i la regulació de la IA en la modernització dels MASC	557
3.1. El Reglament eIDAS2	558
3.2. El Reglament d'IA.....	566
4. Anàlisi i perspectives de la transformació digital dels MASC i la seva extensió a l'Administració electrònica	570
4.1. Qüestions entorn de l'aplicació del RGPD a les xarxes DLT	570
4.2. Limitacions en l'ús de les proves de coneixement nul	571
4.3. La protecció dels drets fonamentals en entorns d'intel·ligència artificial	572
4.4. La transició d'una Administració digitalitzada cap a una Administració electrònica	573
5. Conclusiones	574

COMUNICACIONS

Reflexiones sobre la responsabilidad civil por brechas de seguridad de datos personales: el caso del Hospital Clínic	583
FELIPE OYARZÚN VARGAS	
1. Introducción	585
2. Sobre el orden jurisdiccional competente y la legislación aplicable	587
3. Algunos aspectos sobre la responsabilidad civil por los daños derivados de una brecha de seguridad	592
3.1. El criterio de imputación en el RGPD	593
3.2. El principio de seguridad en el RGPD y las brechas de seguridad.....	598
3.3. ¿Qué daños se pueden producir por la brecha de seguridad?	601
4. Conclusiones	608

La sucesión internacional y las criptomonedas. Reflexiones en torno al Reglamento 650/2012..... 611

SILVANA CANALES GUTIÉRREZ

1. Introducción	613
2. Las criptomonedas como bienes digitales sujetos al derecho a la propiedad	616
3. Su régimen jurídico en el CC y en el CCCat.....	622
4. La criptomoneda como elemento internacional en la sucesión.....	625
5. El ámbito material del Reglamento 650/2012 y las criptomonedas.....	629
6. Algunos problemas de ley aplicable en la sucesión <i>mortis causa</i> y las criptomonedas.....	633
7. Conclusiones	637

Contractació per mitjà de plataformes electròniques i el règim català dels «[I]ntermediaris» (art. 231-1 a 231-5 Codi de consum de Catalunya).....639

LÍDIA ARNAU RAVENTÓS

1. Introducció. La presència d' <i>intermediaris</i> al dret català.....	641
2. Intermediari v. funció/servei d' <i>intermediació</i> al Codi de consum de Catalunya.....	642
2.1. L'«[e]mpresari» (art. 211-2, lletra <i>d</i> CcoCat) v. la «relació de consum» (art. 211-2, lletra <i>m</i> CcoCat).....	643
2.2. Intermediari v. intermediació	646
2.3. Les regles de responsabilitat.....	657
3. Dret català i dret europeu en matèria de responsabilitat de les plataformes intermediàries per raó del contracte intermediat.....	659

Las consecuencias del cambio climático en el disfrute y protección de los derechos humanos fundamentales. La posición del Tribunal de Estrasburgo..... 663

VITULIA IVONE

1. Premisa	665
2. El camino del TEDH.....	667
3. Los casos del 2024.....	675
4. La situación italiana	679
5. (Algunas) conclusiones	684

Contractació per mitjà de plataformes electròniques i el règim català dels «[I]ntermediaris» (art. 231-1 a 231-5 Codi de consum de Catalunya)

Lídia Arnau Raventós

Professora Agregada de Dret civil. Universitat de Barcelona

Sumari

1. Introducció. La presència d'*intermediaris* al dret català

2. Intermediari v. funció/servei d'*intermediació* al Codi de consum de Catalunya

- 2.1. L'«[e]mpresari» (art. 211-2, lletra *d* CcoCat) v. la «relació de consum» (art. 211-2, lletra *m* CcoCat)
- 2.2. Intermediari v. intermediació
- 2.3. Les regles de responsabilitat

3. Dret català i dret europeu en matèria de responsabilitat de les plataformes intermediàries per raó del contracte intermediat

Bibliografia

1. Introducció. La presència d'*intermediaris* al dret català*

El comentari que segueix té com a rerefons la contractació per mitjà de plataformes electròniques intermediàries. La finalitat només és, de moment, identificar al dret català avui vigent aquelles normes que contemplen o que d'una manera o l'altra escau aplicar a les activitats d'intermediació. L'exercici, doncs, és previ a l'adreçat a valorar si el legislador català *hauria* o *podria* introduir una regulació que particularment es referís a aquella modalitat d'intermediaris i quins haurien o podrien ser-ne els termes.

Si hom rastreja l'ordenament català a la recerca d'*intermediaris* toparà, amb transcendència privada, amb l'art. 111-2, lletra *m* Llei 22/2010, de 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya, que els esmenta a l'hora de definir la «relació de consum»; també al CcoCat, apareix la mateixa categoria als art. 231-1 a 231-5, relatius a «les relacions de consum per mitjà d'intermediaris»¹, i als art. 261-1, lletres *c*, *d*, *f* i *i*, 262-1.1, 262-2.1 i 2, 262-3.2, lletra *a*, 262-4.1 i 3, 262-8.1 i 3; 263-1.1 i 263-2.1, en matèria de crèdits o préstecs hipotecaris sobre habitatges²; en el marc de la disciplina de mercat, els art. 312-5.5 i 334-1.4 CcoCat declaren de forma expressa la responsabilitat, en determinades circumstàncies i arran de la difusió de determinades informacions, de «persones intermediàries en els serveis de la societat de la informació» i de

* Aquest comentari forma part dels treballs realitzats en el marc del Projecte DER 2021-125857NB-I00, del Grup Consolidat SGR 00347 Grup de dret civil català (UB) i de la Càtedra UB-ACdC. Estudis de consum i resolució alternativa de conflictes.

¹ Noti's que l'art. 231-1 CcoCat («[c]oncepte d'intermediari o intermediària») incorpora una definició que perfectament també s'hauria pogut ubicar a l'art. 211-2 CcoCat («[d]efinicions»).

² Introduïts per la Llei 20/2014, de 29 de desembre, per a millora de la protecció de les persones consumidores en matèria de crèdits i préstecs hipotecaris, vulnerabilitat i relacions de consum. El text, segons el seu Preàmbul (§3r) «segueix les orientacions marcades...per la Directiva 2014/17, del Parlament europeu i del Consell, de 4 de febrer, relativa a contractes de crèdits atorgats per a consumidors i relatius a béns immobles d'ús residencial.» Els preceptes esmentats al text no es varen veure afectats per la STC 54/2018, de 24.5.2018.

«qualsevol persona, plataforma digital o servei en línia que actua com a intermediari», respectivament.³ Per la seva banda, l'art. 5.4, lletra *b* Llei 18/2017, d'1 d'agost, de comerç, serveis i fires, defineix l'activitat comercial majorista com la consistent a «[f]er d'intermediari en les condicions d'adquisició i subministrament de productes o serveis per compte o encàrrec d'altres comerciants»; aquesta darrera definició s'emmarca dins d'una regulació que s'autoqualifica d'*administrativa* (art. 1 Llei 18/2017).

2. Intermediari v. funció/servei d'intermediació al Codi de consum de Catalunya

Les referències anteriors permeten distingir entre la categoria d'*intermediari* i la funció o servei d'*intermediació* (i, fins i tot, si es fila més prim, entre les distintes maneres d'*executar o acomplir* la dita funció/servei [així, *vgr.*, en nom propi o aliè, per un mateix o per mitjà d'altre⁴, etc.]).

³ Introduïts pel Decret Llei 2/2019, de 22 de gener, de modificació del Codi de consum de Catalunya, per tal d'incorporar mesures contra els trastorns de la conducta alimentària. Al Preàmbul, es raona com segueix: «[P]er tal que l'Administració de la Generalitat pugui actuar eficaçment en aquest àmbit, cal un marc legal adient i suficient, i per aquest motiu és necessària una reforma del Codi de consum que inclogui...una modificació en la responsabilitat dels intermediaris de les xarxes socials perquè assumeixin les obligacions que determina la Directiva 2000/31/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 8 de juny, sobre comerç electrònic».

⁴ Suggereixen aquesta manera d'actuar l'art. 262-8.1 i 3 CcoCat, que contempla l'actuació de l'intermediari per mitjà d'un representant («[e]ls prestadors, els intermediaris de crèdit i *llurs representants* » -la cursiva és nostra-) i l'art. 261-1, lletra *c* CcoCat, que pressuposa una eventual cadena d'intermediaris (« [i]intermediari de crèdit: la persona física o jurídica...que [no] es limita a posar en contacte...una persona consumidora amb...un *intermediari de crèdit* » -la cursiva és nostra-); quant a aquest darrer supòsit, vegeu també l'art. 4.8 Directiva 2014/17, que identifica el «representante designado» com qui executa funcions d'intermediació (definides a l'art. 4.5 Directiva 2014/17) «por cuenta de un solo intermediario de crédito».

2.1. L'«[e]mpresari» (art. 211-2, lletra *d* CcoCat) v. la «relació de consum» (art. 211-2, lletra *m* CcoCat)

Cal fer notar que la presència de l'*intermediari* a la definició de «relació de consum» (art. 211-2, lletra *m* CcoCat) té entitat pròpia, és a dir, hi apareix com un dels protagonistes d'una relació *distinta* de la que pugui arribar a establir-se entre l'empresari que se'n serveix i el consumidor. De fet, si l'intermediari en què pensa el CcoCat és només el que desenvolupa professionalment l'activitat d'intermediació (tal i com rebla l'art. 231-1 CcoCat), aleshores potser fins i tot esdevé sobrer la seva presència *particularitzada* a l'art. 211-2, lletra *m* CcoCat, ja que la menció als «empresaris» l'enclouria. Al contrari, aquesta referència específica es pot interpretar com un intent de destacar que la relació de consum entre aquells «empresaris» i el consumidor no arrossega, diluint-la, la també relació que pugui igualment establir-se entre aquest darrer i l'intermediari. Però potser la qüestió és una altra: la de si hi ha relació de consum entre l'empresari i el consumidor quan el primer se serveix d'un intermediari. Al marge del que es dirà a propòsit de la *manera* d'intermediar, de moment interessa sols fixar-se en la literalitat de l'art. 211-2, lletra *d* CcoCat i, de retruc, en la de l'art. 211-2, lletra *a*, CcoCat, que defineix les «[p]ersones consumidores i usuàries».

- Pel que fa a l'art. 211-2, lletra *d* CcoCat, la qüestió rauria a saber si l'expressió *qualsevol altra manera* («comercialitza béns o serveis o, de qualsevol altra manera, actua en el marc de la seva activitat empresarial o professional») fa referència a l'activitat desenvolupada (que, des d'aquesta perspectiva, pot ser diferent de la de comercialitzar productes), o inclou la *manera de comercialitzar* béns o serveis (així: per un mateix o través d'un altre).⁵

⁵ La qüestió la suggereix i és rellevant a l'hora de valorar la conformitat del dret català a l'europeu. És sabut que el CcoCat regula les modalitats de contractació fora d'establiment mercantil i a distància (art. 221-1 i seg., i 223-1 i seg. CcoCat) i que, en aquest àmbit, el dret català no s'avé plenament a l'europeu atesa la manca d'incorporació de la Directiva 2011/83, del Parlament europeu i del Consell, de 25 d'octubre, sobre drets dels consumidors (vegeu, sobre el particular, ARNAU RAVENTÓS, Lúdia, «El dret català i els contractes atorgats a distància i fora

- Quant a l'art. 211-2, lletra *a* CcoCat, el precepte no inclou cap agafador del qual hom pugui, com a mínim, deduir o desxifrar la posició que adopta el CcoCat quant a si és o no consumidor aquell que actua en les circumstàncies descrites a la norma (és a dir, «en un àmbit aliè a una activitat empresarial o professional») però que ho fa *a través d'un altre* i, en concret, a través d'un

d'establiment mercantil amb consumidors», *Revista jurídica de Catalunya*, núm. 2, 2022, p. 337-372; ARNAU RAVENTÓS, Lídia (coord.), *Dret català de consum*, Atelier, Barcelona, 2025, p. 24-27, 34-37 i 93-116 [accessible: <https://atelieropenaccess.com/products/dret-catala-de-consum>]]. Sigui com sigui, es pot fer un esforç interpretatiu a fi d'entendre que, en particular, sí que hi ha conformitat del dret català a l'europeu quant a l'art. 2 de la (ja derogada) Directiva 85/577, del Parlament europeu i del Consell, de 20 de desembre, sobre contractes atorgats fora d'establiment mercantil, i a l'art. 2.2 Directiva 2011/83. Ambdós preceptes defineixen el *comerciant*, funció que aconsegueix l'art. 211-2, lletra *d* CcoCat que, a més de regir a propòsit de les maneres especials de contractar, ho fa per a la resta de continguts del CcoCat. La definició de l'art. 2 Directiva 85/577 abastava «toda persona que actúe en nombre o por cuenta de un comerciante»; el precepte, a propòsit d'aquest altre *comerciant*, no exigia expressament *professionalitat* (confr. art. 211-2, lletra *d* i 231-1 CcoCat), tot i que implícitament el requisit podia desprendre's d'aquella mateixa consideració o definició legal. Per la seva banda, l'art. 2.2 Directiva 2011/83 reserva aquella categoria a qui «actúe, incluso a través de otra persona en su nombre o siguiendo sus instrucciones, con un propósito relacionado con su actividad»; a l'empara d'aquest precepte (que regeix per a la contractació fora d'establiment i per a l'atorgada a distància i, també, pel que fa a determinats aspectes de la contractació amb consumidors en general), hom pot concloure que qui, a fi d'actuar en el marc de la seva activitat professional, se serveix d'un altre, serà considerat comerciant sempre que l'actuació d'aquest darrer es realitzi *seguint les instruccions* facilitades; i, això últim pot passar tant si aquell *altre* actua en nom propi, com si ho fa en nom del comerciant; en aquest darrer cas, la qüestió no planteja problema ja que aquesta manera d'actuar (així, en nom d'altre) adreça cap el representat tots els efectes del negoci, però noti's que si, en canvi, ho fa *nom propi*, igualment serà comerciant qui li hagi encarregat l'actuació sempre que, al desenvolupar-la, s'hagin seguit les instruccions donades per qui encarrega el servei. Tot plegat permet concloure, per tant, que l'actuació *en nom propi* de la persona *interposada* («a través de» [art.2.2 Directiva 2011/83]) no malmet necessàriament la qualificació de comerciant de qui encarrega aquesta interposició. I, això, al marge de considerar també comerciant a l'intermediari professional (vegeu STJUE, de 24.2.2022, *Tiketa*, as. C536/20 [ECLI:EU:C:2022:112]; vegeu-ne, en especial, § 31 i 34), en el benentès que l'art. 2.2 Directiva 2011/83 tampoc exigeix expressament aquesta professionalitat. Així doncs, si el dret català és l'aplicable a una relació de consum, caldrà poder arribar a aquestes mateixes conclusions a fi de garantir-ne la conformitat al dret europeu.

intermediari professional (art. 231-1 CcoCat).⁶ D'entrada, aquella condició o qualitat no hauria de trontollar pel sol fet de servir-se d'algú altre; això últim hauria de ser irrellevant fins i tot en aquells casos en els quals aquest altre sigui una persona amb coneixements especialitzats (potser professionals) relatius al bé o servei que el consumidor pretén contractar. Aquesta irrellevància s'explica perquè l'element tipificador, de cara a qualificar algú com a consumidor, no és si es té o no coneixements sobre el producte (que es poden perfectament tenir [consumidor especialista]) sinó si l'actuació adreçada a contractar-lo o adquirir-lo es realitza en el marc de la mateixa activitat professional o empresarial; per aquesta raó, l'actuació a través d'una persona interposada *especialista* no basta per a posar en perill la condició de consumidor de qui se'n serveix, de la mateixa manera que tampoc la fa perillar l'especialització de qui actua per si sol.⁷ Un supòsit ben distint,

⁶ Quant a si calia considerar o no consumidor a qui contractava amb un intermediari professional que actuava en nom o per compte d'un no professional, vegeu, plantejant-ho, COMISIÓN DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS, *Libro Verde sobre la revisión del derecho de consumo*, (COM [2006] 744 final); vegeu, també, imposant a l'intermediari el deure d'informar el tercer de la condició de no professional d'aquell en nom o per compte de qui actuava, art. 2.19 i 13 Proposta de Directiva sobre els drets dels consumidors (COM [2008] 614 final).

⁷ Vegeu, sobre la qüestió, DE VRIES, Anne, «Liability of independent intermediaries in EU Consumer Law», *Tilburg Private Law*, Working Paper, núm. 2/2019, p. 9, nota 17. L'autora, a propòsit de les definicions de consumidor que enclouen les distintes directives europees i de la recurrent manca de menció, en elles, a l'intermediari, raona que el que cerca el dret europeu és protegir el consumidor i, d'aquí, que l'interès es centri en delimitar fins a on arriba o en quins casos hi ha presència d'un comerciant. Vegeu, replicant que igual interès hauria de tenir plantejar-se si mereix protecció com a consumidor qui actua d'una manera, o través d'algú altre, que neutralitza l'asimetria inherent a les relacions de consum, ARNAU RAVENTÓS, Lúdia, «Intermediarios en el derecho europeo: trazas de su responsabilidad por falta de cumplimiento del contrato intermediado», *Cuadernos de Derecho Transnacional*, vol. 17, núm. 1, 2025, p. 218, nota. 18. Sobre la qüestió, vegeu STJUE, de 9.3.2023, *Wurth Automotive*. as. C177/22 (ECLI:EU:C:2023:185); de la resolució s'infereix que la intervenció d'un professional no impedeix necessàriament negar la condició de consumidor a qui se'n serveix per a contractar amb un comerciant; es tractarà només d'una circumstància més, a tenir en compte a l'hora de valorar si es va crear, de cara al dit comerciant, una aparença raonable de professionalitat i, tot plegat, de cara a qualificar com a consumidor a qui va recórrer a aquell professional (vegeu, sobre el supòsit, CUARTERO RUBIO, M^a

almenys teòricament, és l'actuació del consumidor a través d'un intermediari professional, de manera que, *vgr.* és a través d'ell que s'efectuen els tractes preliminars de cara a l'atorgament d'un contracte amb un comerciant. Tot i aquesta diferència teòrica, cal insistir que al CcoCat la definició de consumidor no distingeix, ni matisa.

2.2. Intermediari v. intermediació

La distinció entre la posició jurídica d'intermediari i l'activitat o servei d'intermediació és ben present als art. 231-1 (que proporciona un «[c]oncepte d'intermediari o intermediària») i 261-1, lletra *c* CcoCat (que defineix l'«[i]ntermediari de crèdit»)⁸. Aquests preceptes avalen, en primer terme, que la posició legal d'intermediari exigeix, al CcoCat, alguna cosa més que desenvolupar una *activitat* o servei d'intermediació; en cal un exercici *professional*⁹ i remunerat, amb el benentès que la dita remuneració pot revestir la forma de qualsevol

Victoria, «El TJUE vuelve sobre la competencia judicial internacional en materia de contratos celebrados por los consumidores», *Centro de Estudios de Consumo*, 13.3.2023 [accessible a: https://centrodeestudiosdeconsumo.com/images/El_TJUE_vuelve_sobre_la_competencia_judicial_internacional.pdf]; ANDREAVA ANDREAVA, Vésele, «La apariencia de profesionalidad y la determinación de la competencia judicial internacional en los contratos de consumo», *La Ley Unión Europea*, núm. 115, 2023; HO-DAC, Marion, «CJEU Rules on «Implied Waiver» of Consumer Status under Brussels I Bis» [accessible a: <https://eapil.org/2023/04/03/cjeu-rules-on-implied-waiver-of-consumer-status-under-brussels-i-bis/>]).

⁸ Vegeu, sense parlar d'*intermediaris*, però sí de funció o tasca d'*intermediació*, l'art. 18.7 Llei 18/2017, quant a l'activitat desenvolupada per empreses subhastadores.

⁹ La professionalitat, a l'art. 231-1 CcoCat, deriva de la qualificació de l'intermediari com a «empresari o empresària» que desenvolupa «habitualment» activitats d'intermediació. Pel que fa a l'art. 261-1, lletra *c* CcoCat, el requisit és que aquelles tasques es realitzin «en el decurs de la seva activitat comercial o professional»; en aquest context, però, aquell caràcter habitual no s'exigeix. A propòsit dels agents immobiliaris, l'art. 55.1 Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge, els encomana la prestació de «serveis de mediació», que es realitzen de «de manera habitual i retribuïda».

avantatge econòmic. Aquella professionalitat explica que la relació establerta entre el dit intermediari i el consumidor sigui, d'entrada i com ja s'ha dit, una «relació de consum» (art. 111-2, lletra *m* CcoCat) i, això, ja es tracti de la que s'estableix entre el consumidor que contracta els serveis de l'intermediari¹⁰, ja es tracti de la que es constitueix entre l'intermediari contractat per un tercer (sigui o no consumidor) i el consumidor a qui adreça o dirigeix la seva activitat. Quant a la relació que es pugui establir entre els *intermediats* (és a dir, entre aquells *enmig* dels qui se situa l'intermediari), cal atendre, com es veurà, a la *manera* de desenvolupar-se la intermediació. Sigui com sigui, els art. 231-1 i 261-1, lletra *c* CcoCat no preveuen la intermediació no professional ni la gratuïta¹¹.

L'activitat d'intermediació obeeix, ja s'ha dit a un *encàrrec*.¹² Noti's, en qualsevol cas, que l'art. 231-1 CcoCat no revela, ni s'ocupa (tampoc ho fa l'art. 261-1, lletra *c* CcoCat) del tipus o naturalesa del negoci del qual en deriva l'obligació d'executar la dita activitat.

Pel que fa a l'amplitud de l'activitat d'intermediació, els art. 231-1 i 261-1, lletra *c* CcoCat reblen, d'entrada, que pot abastar o no el mateix moment de l'atorgament del contracte; així, se situarien en fase precontractual les actuacions previstes a l'art. 231-1, lletres

¹⁰ La idea d'actuar *per encàrrec* trasllueix a l'art. 231-1 CcoCat («per compte d'altri»). Tot i que la norma no exigeix que aquest *altre* sigui professional, hi dades que fan pensar que és aquest cas el que es té present; així, l'art. 231-2.1, lletra *d* CcoCat, imposa a l'intermediari el deure d'informar «si treballa en exclusiva per un empresari o empresària o com a intermediari o intermediària independent» i, per la seva banda, l'art. 231-5 CcoCat declara la responsabilitat solidària de l'empresari «que se serveix de l'activitat intermediació». A propòsit de l'intermediari de crèdit, no hi ha deure informatiu específic semblant al de l'art. 231-2.1, lletra *d* CCCat; la idea de (in)dependència, però, trasllueix a la definició de l'art. 261-1, lletra *i* CcoCat, relativa a l'«intermediari de crèdit vinculat», que és el que «actua en nom i sota la responsabilitat plena i incondicional d'un sol prestador, d'un sol grup o d'un nombre de prestadors o de grups que no representa la majoria del mercat». Quant a la nota d'encàrrec, vegeu art. 55.5, lletra *b* i 6 Llei 18/2007.

¹¹ Tot i la raresa del supòsit, no s'acaba de veure per què el règim dels intermediaris, en comptes de relaxar-se o matisar-se en cas d'intermediació professional gratuïta, directament i sense excepcions no regeix perquè, ja d'entrada, s'exclou la qualificació d'intermediari d'aquest professional.

¹² Vegeu *supra* nota 9.

a («[p]resentar o oferir la possibilitat d'adquirir béns o serveis a les persones consumidores») i *b* CcoCat («[f]er els tractes preliminars per a la formalització d'un contracte amb persones consumidores»); el mateix passa amb el previst a l'art. 261-1, lletra *c*, 1r (« [p]resenta o ofereix contractes de crèdit a les persones consumidores») i 2n CcoCat («[a]ssisteix les persones consumidores en els tràmits previs o en qualsevol altra gestió precontractual de contractes de crèdit diferents dels esmentats en el punt 1r»). Per la seva banda, els art. 231-1, lletra *c* i 261-1, 3r CcoCat contemplen la participació de l'intermediari en el moment de la conclusió del negoci, amb el benentès que mentre el primer parla, sense més ni més, de «[f]ormalitzar el contracte amb les persones consumidores», el segon matisa molt més al tenir present l'intermediari que «[s]ubscriu contractes de crèdit amb persones consumidores *en nom del prestador*».¹³

2.2.1. El ventall d'activitats d'intermediació: topalls i tipologia

Segons com es miri, l'art. 261-1, lletra *c* CcoCat és redundant en establir, al mateix temps, primer: que no és intermediari de crèdit qui es «limita a posar en contacte, directament o indirectament, una persona consumidora amb un prestador»; segon: que, en canvi, ho és aquell que «duu a terme algunes de les activitats» que s'hi llisten tot seguit; si això últim és imprescindible, és evident que no pot ser intermediari aquell que només facilita el contacte entre les parts; des d'aquesta perspectiva, aquella primera exigència negativa és sobrer.¹⁴ Restaria per veure, en

¹³ La cursiva és nostra.

¹⁴ La presència d'aquesta condició negativa al dret català, però, obeeix a la presència prèvia del mateix requisit a l'art. 4.5 Directiva 2014/17. No apareixia a l'art. 3, lletra *f* Directiva 2008/48/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'abril, relativa als contractes de crèdit al consum però, en canvi, sí que s'ha incorporat a la definició d' «intermediario de crédito» de l'art. 3.12 Directiva 2023/2225, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 d'octubre, que és el text avui vigent en matèria de contractes de crèdit amb persones consumidores (vegeu, a propòsit d'aquest darrer text, relacionant aquell requisit amb la voluntat de destacar el paper actiu que té l'intermediari en la relació contractual, inexistent si el professional es limita a realitzar una simple tasca de comparador d'ofertes, PALOMINO MORALEDA,

canvi, què cal entendre per *posar en contacte* encara que, ben mirat, potser el rellevant no és tant què vol dir sinó excloure de la categoria d'intermediari qualsevol actuació que *no arriba* al punt de consistir en la presentació o l'assistència esmentades a l'art. 261-1, lletra c, 1r i 2n CcoCat. I el mateix argument es pot reproduir en el context de l'art. 231-1 CcoCat; de fet, probablement perquè el rellevant és fer alguna de les actuacions que s'hi preveuen, aquesta disposició no afegeix (com fa l'art. 261-1, lletra c CcoCat) que no n'hi ha prou amb posar les parts en contacte. Qüestió ben distinta és que la relació entre el consumidor i qui no mereix la condició d'intermediari sigui o no una relació de consum. Ho serà si l'activitat exercida per aquest darrer es desenvolupa professionalment en el mercat; aleshores, hi haurà «[e]mpresari», persona consumidora i «[r]elació de consum» (art. 111-2, lletres a, d i m CcoCat)¹⁵.

Pel que fa a la *tipologia* de les activitats llistades, és vistent el mimetisme entre els art. 231-1 i 261-1, lletra c CcoCat quant a la descripció de les actuacions que impliquen intermediació; és una descripció que va *in crescendo* (és a dir, *des de només* presentar una oferta *fins* a concloure un contracte); és una descripció que, des d'una altra perspectiva, rebla que la relació de consum pot existir abans de la conclusió del contracte i prescindint de si el negoci s'acaba conclouent o no (tal com confirma, també, l'art. 111-2 lletra m CcoCat; vegeu igualment §4rt Preàmbul Llei 22/2010). Pel que fa a aquella mateixa tipologia, cal notar, primer, la major concreció de l'activitat consistent en *formalitzar* o *subscriure* un contracte (art. 231-1, lletra c i 261-1, lletra c, 3r CcoCat) que l'adreçada a *presentar* o *oferir* un contracte (art. 231-1, lletra a i 261-1, lletra c, 1r

Helena, «Los intermediarios en la nuevas Directiva de crédito al consumo» [https://centrodeestudiosdeconsumo.com/images/Los_intermediarios_en_la_nueva_directiva_de_credito_al_consumo.pdf].

¹⁵ De fet, per molt lluny que es trobi la sola *posada en comú* de les parts quant a la relació de consum que pugui arribar a establir-se entre elles, no es pot negar la també naturalesa de relació de consum de la que s'estableix entre el consumidor i el professional que desenvolupa a seva activitat consistent, només, en posar-lo en contacte amb algun altre professional. El cas no en seria un de *relació de consum per mitjà d'intermediari*, sinó de *relació de consum directament establerta entre un consumidor i un professional prestador d'un servei* (consistent, precisament, en facilitar contactes).

CcoCat) o a fer o assistir els consumidors en la fase precontractual (art. 231-1, lletra *b* i 261-1, lletra *c*, 2r CcoCat). Aquella primera activitat remet, en concret, al moment de la conclusió del contracte i consisteix, precisament, en atorgar el consentiment contractual; la fase precontractual, en canvi, pot abastar diferents moments o gestions, mentre que la *presentació* d'un contracte, és ben possible que no sigui ni la primera i l'única activitat entomada per l'intermediari; ans al contrari, probablement anirà precedida d'un primer contacte en el decurs del qual el consumidor manifesti quins són els seus interessos, que són als que, en teoria, caldria ajustar els contractes que després se li presentin o ofereixin. La literalitat dels art. 231-1 i 261-1, lletra *c* CcoCat avala que, per parlar d'intermediació, n'hi ha prou amb desenvolupar una de les activitats indicades («qualsevol» [art. 231-1 CcoCat]; «alguna» [art. 261-1, lletra *c* CcoCat]). No sembla, però, que aquesta indiferència regeixi quant a l'art. 231-1, lletra *d* CcoCat, és a dir, que basti *només* una activitat consistent en «[a]ssessorar» per a poder qualificar l'assessor com a intermediari; la raó és que l'art. 231-3.1 CcoCat percep la dita activitat com una actuació eventual i afegida a alguna altra (««[s]i l'activitat comercial dels intermediaris *inclou* l'assessorament»»¹⁶; per tant, per si sola no tipifica l'activitat d'intermediació.¹⁷

La (sola) posada en comú de les parts (que ja s'ha dit que no arriba a ser intermediació) es contraposa als supòsits en els quals l'intermediari, *a més o al marge de* fer alguna o totes les activitats que llisten els art. 231-1 i 261-1, lletra *c* CcoCat, en fa d'altres (com si, *vgr.*, s'ocupa de predeterminar el contingut contractual, de gestionar el pagament, d'atendre les reclamacions postcontractuals del consumidor, etc.). El que hom pugui derivar d'aquestes altres actuacions no implica, *sempre i necessàriament*, negar la condició

¹⁶ La cursiva és nostra.

¹⁷ D'acord amb l'art. 231-2.1, lletra *c* CcoCat, l'intermediari ha d'informar el consumidor de «[l']abast de les seves competències», és a dir, de l'àmbit d'allò que pot fer vàlidament i eficaçment. La informació hauria d'incloure l'abast o ventall de les activitats encomanades i, tal vegada que també afecta a l'eficàcia jurídica dels actes d'intermediació, es creu que també hauria d'incloure, si escau, la legitimació per actuar en nom de qui ha fet l'encàrrec (vegeu *infra* 2.2.2).

d'intermediari d'aquell que les realitza ni, en conseqüència, deixar d'aplicar-li el règim propi d'aquesta modalitat d'empresaris¹⁸. La dificultat rau a determinar els supòsits en les que, per raó de l'entitat o naturalesa d'aquestes altres activitats, ja no es pot parlar, pròpiament, d'intermediari.^{19 20}

¹⁸ De la mateixa manera, *vgr.*, que no deixa d'haver-hi *mandat* pel fet de resultar instrumental o d'estar vinculat funcionalment a una altra relació jurídica (arg. art. 622-36.2, lletra a CCCat).

¹⁹ Així, pot passar que, *a partir d'aquestes altres actuacions* o d'altres indicis, hom pugui qualificar d'*altra manera* la posició ocupada per aquell que *no* es limita a intermediar (i que, *si s'aixeca el vel*, resulta que és ell qui, de fet, surt afavorit arran la comercialització del producte i n'assumeix els riscos [vegeu, en aquest sentit, BECH SERRAT, Josep Maria, «La influencia predominante de las plataformas en línea y la responsabilidad contractual por los bienes y servicios subyacentes», *Indret*, 2/2024, p. 87 i seg.] o que, lluny de només intermediar, *crea mercat* [en aquest sentit, VALPUESTA GUSTAMINZA, Eduardo, «Las plataformas creadoras de mercado como «falsas plataformas intermediarias» y responsables de los productos y servicios que ofrecen», *Cuadernos de Derecho Transnacional*, 1/2025, p. 723 i seg.]). Aquesta mateixa idea de pluralitat o concurrència de funcions/serveis és present a l'art. 3, lletra i Reglament 2022/2065, del Parlament europeu i del Consell, de 19 d'octubre, relatiu a un mercat únic de serveis digitals; el precepte defineix la categoria de «plataforma en línea» a l'empara de les actuacions consistents a allotjar, emmagatzemar i difondre dades al públic però sempre que no es tracti d'una «característica menor y puramente auxiliar de otro servicio o una funcionalidad menor del servicio principal y que no pueda utilizarse sin ese otro servicio por razones objetivas y técnicas»; noti's que a la definició no hi apareix, almenys explícitament, la paraula intermediació o semblant que, en canvi, empra l'art. 3, lletra g Reglament 2022/2065, a fi de definir un tipus de serveis («intermediario»), del què les plataformes en línia en són una submodalitat. Vegeu, a propòsit del Reglament 2022/2065, vinculant la *pèrdua del rol d'intermediària* a la infracció de l'estatut jurídic de les dites plataformes, MÁRQUEZ LOBILLO, Patricia, «Algunos aspectos del estatuto jurídico de las plataformas intermediarias de comercialización con consumidores», *La Ley Mercantil*, 122, 2025, p. 18.

²⁰ Dels art. 261-1, lletra f i 262-8 CcoCat es desprèn que els serveis d'assessorament són serveis *distints* dels d'intermediació, que es poden afegir a les activitats que presta un intermediari.

2.2.2. La manera d'entomar les activitats d'intermediació

El «per compte d'altri» de l'art. 231-1 CcoCat només dona explicació del perquè s'intermedia (així: perquè hi ha qui ho ha encarregat) però no revela la manera d'executar l'encàrrec, és a dir, en *interès* i en *nom* de qui cal o es pot actuar. Val a dir que, en la dita execució, d'alguna manera sempre hi serà present l'interès *propi* de l'intermediari consistent en complir degudament l'encàrrec que se li ha fet i, de retruc, en no posar en perill l'exigibilitat de la remuneració acordada. Per la seva banda, els art. 262-1 i 262-8, lletra *d* CcoCat contempnen i imposen, de manera expressa, la prestació del servei d'intermediació o, si escau, d'assessorament «en el millor interès» de la persona consumidora. Però aquest interès, en aquells supòsits en els qui encarrega la intermediació és l'empresari, necessàriament concorrerà amb el d'aquest, que és per compte de qui s'actua²¹.

Pel que fa només a l'intermediari de crèdit, ja s'ha dit que l'art. 261-1, lletra *c* CcoCat només es refereix a la seva actuació «en nom del prestador» a propòsit de la subscripció del contracte de crèdit. La menció suggereix alguns comentaris.

El primer just es fixa en el supòsit de l'art. 261-1, lletra *c*, 3r CcoCat i en els efectes de l'actuació feta en nom aliè; aquesta eficàcia, com és sabut, s'expressa en termes de vinculació entre el consumidor i aquell en nom de qui hagi actuat l'intermediari (si és que aquest darrer, és clar, disposava, en atorgar el contracte, de legitimació suficient per concloure'l tal com ho va fer [arg. art. 622-21.2 CCCat]). Sembla que el fet que l'art. 261-1, lletra *c* CcoCat només tingui present l'actuació en nom aliè a propòsit d'una sola de les activitats previstes, no exclou que l'intermediari en pugui fer *altres* de la mateixa manera (*vgr.* oferir el contracte de crèdit [art. 261-1, lletra *c*, 1r CcoCat]). El supòsit, en una situació límit en la qual s'hagués legitimat l'intermediari per a fer-ho *tot* en nom aliè i en què, efectivament, *tot* s'hagués fet exercint

²¹ Vegeu, a propòsit de l'obligació del mandatari d'actuar «per compte» del mandant i, d'aquí, que del contracte en derivi una relació constituïda en *interès* d'aquest últim (art. 622-21 CCCat), FERRER RIBA, Josep, «Comentari art. 622-21», a EGEA I FERNÁNDEZ, Joan; FERRER RIBA, Josep (dir), *Comentari al llibre sisè del Codi civil de Catalunya*, Atelier, Barcelona, 2021, p. 623.

aquesta legitimació, permetria plantejar si hi hauria, així i tot, relació de consum entre l'intermediari i el consumidor²²; en concret, el dubte rauria a saber si l'actuació de l'intermediari, *exclusivament* feta en nom d'aliè, ho hauria desviat *tot*, i a tots els efectes (àdhuc l'existència de relació de consum i la identificació dels subjectes entre els quals s'hauria establert) *cap al domini negotii*. La qüestió mateixa, però, probablement parteix d'una petició de principi, que és que totes les actuacions descrites als art. 231-1 i 261-1, lletra *c* CcoCat tenen rellevància jurídica o, directament, que són *jurídiques* i, d'aquí, que potencialment poden executar-se *en nom d'altri*. En aquest sentit, n'hi hauria d'haver prou per a confirmar-ne el dit caràcter la mateixa rúbrica del Títol III llibre segon CcoCat, que és justament: «[r]elacions de consum per mitjà d'intermediaris»; doncs bé: aquella rellevància, com a mínim, obeeix al fet d'establir-se, sigui quina sigui l'activitat desenvolupada per l'intermediari d'entre les previstes a l'art. 231-1 CcoCat, una relació (jurídica) de consum que, com a tal, resta subjecta al previst al CcoCat.

Doncs bé, si s'admet que l'actuació de l'intermediari *íntegrament* executada *en nom aliè* impedeix l'establiment d'una relació de consum entre el dit representant i el consumidor, aleshores caldria forçosament matisar l'art. 211-2, lletra *m* CcoCat a fi d'exceptuar-ne, com a mínim, aquest cas. Però, en canvi, que precisament l'art. 211-2, lletra *m* CcoCat no exceptuï res es podria ben interpretar com a indicatiu de just el contrari: del fet que l'existència d'una relació de consum no depèn ni

²² Vegeu art. 21 Real Decret 84/2015, de 13 de febrer, pel que es desenvolupa la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvències de les entitats de crèdit. El precepte tipifica els «[a]gentes de las entidades de crédito» com aquells que han rebut poders «para actuar habitualmente frente a la clientela, en nombre y por cuenta de la entidad mandante, en la negociación y formalización de operaciones típicas de la actividad de una entidad de crédito». L'àmbit de la possible actuació en nom d'altri és amplíssima, quasi omnicomprendiva («en la *negociación y formalización de operaciones típicas de la actividad de una entidad de crédito*» -la cursiva és nostra-). Vegeu, pel que fa al supòsit, BORRALLO FERNÁNDEZ, Cristina; MONSERRAT VALENTÍ, Pau A., «Intermediarios de crédito inmobiliario, sus representantes designados y prestamistas inmobiliarios», a LÓPEZ JIMÉNEZ, José M^a, *Comentarios a la Ley reguladora de los contratos de crédito inmobiliario*, Wolters Kluwer, Madrid, 2019, p. 452; els autors neguen que l'agent, que tipifiquen com a representant de l'entitat, presti serveis d'intermediació.

es veu afectada per l'*en nom de qui actua* aquell que professionalment és un *intermediari*; aquesta darrera lectura implica tant com impermeabilitzar la relació de consum que, estàticament, hi seria tan bon punt s'establís una relació entre l'intermediari professional i el consumidor i que, dinàmicament, no es veuria esquitxada ni per la tipologia de les actuacions fetes per l'intermediari, ni per la manera d'entomar-les, ni, en cas de fer-ho en nom aliè, per la vinculació i altres efectes que derivessin de tot plegat (així: una eventual [segona] relació de consum) de cara el representat. Es pot afegir que el règim dels art. 261-1 CcoCat i seg. (en especial, pel que fa a la imposició d'obligacions o deures a l'intermediari [vegeu, *vgr.*, art. 262-1 i 262-2 CcoCat]) no fa distinció segons si actua o no en nom del prestador.

Les observacions anteriors poden portar-se també a l'art. 231-1 CcoCat; la norma no indica, a propòsit de les activitats d'intermediació (i, en particular, de la consistent a formalitzar el contracte [art. 231-1, lletra *c* CcoCat]), en nom de qui *s'han o es poden* dur a terme. Això remet a les regles generals sobre el particular, que menen cap a l'actuació en nom propi, en nom aliè o, en el context de l'art. 231-1 CcoCat, cap a l'actuació *simpliciter*, és a dir, fent valer només la condició o qualitat d'intermediari. D'aquesta manera, doncs, no escau fer aquí una lectura a contrari de l'art. 261-1, lletra *c*, 3r CcoCat en la línia de defensar que, quan s'ha volgut, bé que s'ha previst expressament la possibilitat d'actuar en nom aliè, de manera que el silenci l'art. 231-1 CcoCat justificaria defensar que, en altres casos, aquesta opció no hi és. No es creu que una interpretació semblant pugui reeixir. I hi ha diverses raons per a descartar-la. La primera és que l'«en nom del prestador» de l'art. 261-1, lletra *c*, 3er CcoCat obeeix, més aviat, *només* a la incorporació literal de l'art. 4.5, lletra *c* Directiva 2017/14, essent massa forçat deduir la voluntat de vetar l'actuació en nom aliè en altres casos del fet de no modificar-se al mateix temps l'art. 231-1, lletra *c* CcoCat a fi de contemplar-hi la mateixa possibilitat. La segona és que, en aplicació de les regles generals, *tota actuació*, tret que sigui personalíssima, pot realitzar-se en nom propi o a través d'un representant, sense que, a aquests efectes, calgui que la norma relativa a l'acte expressament ho permeti o se'n faci ressò.

La qüestió següent convida a qualificar el *contracte* en què, a l'encàrrec consistent a realitzar alguna o totes les activitats llistades als art. 231-1 o 261-1, lletra *c* CcoCat, s'hi suma la legitimació per a

fer-ho *en nom* de qui encarrega el servei. Noti's, novament, que ni un precepte ni l'altre s'ocupen del negoci que vincula l'intermediari i qui se'n serveix; la finalitat és ben bé una altra: tipificar la categoria d'intermediari i vincular-la, diguem-ho així, a un determinat règim jurídic. Des d'aquesta perspectiva, es tractarà d'un mandat o no en funció de si concorren al cas els elements dels quals fa ús l'art. 622-1 CCCat a fi de tipificar aquest contracte; així, pressuposada la voluntat comuna de vincular-se contractualment, es tractarà d'un mandat si l'intermediari «s'obliga a gestionar en nom i per compte del mandant, els afers jurídics que aquest li encarrega» (art. 622-1 CCCat).²³ Ja s'ha raonat la *juridicitat* de l'encàrrec o, en qualsevol cas, de les actuacions descrites als art. 231-1 i 261-1, lletra c CcoCat i caldrà valorar cas per cas si hi ha, a més, no sols legitimació per actuar en nom de qui fa l'encàrrec, sinó obligació d'executar-lo en nom seu.²⁴ Si aquestes circumstàncies es donen, aleshores a l'aplicació de les regles dels art. 622-1 i seg. CCCat caldrà sumar-hi les del CcoCat en aquells casos en els quals l'activitat de l'intermediari, en execució de l'encàrrec, s'adreça a persones consumidores²⁵.

La manca de legitimació per actuar en nom aliè²⁶ (o, tot i ser-hi, la seva manca d'exercici) mena cap a l'actuació en nom propi que, atesa la professionalitat de l'intermediari, fa del tot inqüestionable la relació de consum que s'estableix entre ell i el consumidor a qui adreça la seva

²³ Els art. 231-1 i 261-1, lletra c CcoCat exigeixen onerositat; l'art. 622-24.1 CCCat sotmet la causa onerosa a les regles generals en matèria de càrrega de la prova.

²⁴ Vegeu, excloent d'entrada els serveis d'intermediació de l'àmbit del mandat, FERRER RIBA, Josep, *ob. cit.*, p. 629-630.

²⁵ Cal tenir en compte que la naturalesa mercantil dels contractes d'agència i de comissió mercantil determinarà que, en aquells casos en els que el contracte atorgat sigui d'un tipus o de l'altre, l'aplicació de les regles del contracte de mandat només tindrà entrada per la via de l'aplicació del CCCat com a dret comú a Catalunya (art. 111-4 CCCat; art. 248 i seg. Codi de comerç i Llei 12/1992, de 27 de maig, de contracte d'agència).

²⁶ Vegeu FERRER RIBA, Josep, *ob. cit.*, p. 626-627. L'autor no exclou que el contracte subjacent en sigui un de mandat amb exclusió pactada de l'obligació d'actuar en nom del mandant. Quant a l'atipicitat, al dret català, del mandat no representatiu, DEL POZO CARRASCOSA, Pedro, «El contracte de mandat en el Codi civil de Catalunya», *Revista Catalana de Dret Privat*, volum 18, 2018, p. 13-14.

activitat²⁷. En actuar, però, l'intermediari pot senzillament presentar-se *com a tal*, és a dir, *simpliciter* o fent valer només la condició d'intermediari, sense explicitar en nom de qui actua. Es miri com es miri, no hi ha *contemplatio domini* tal vegada que ni hi ha actuació en nom d'un altre, ni se'n revela la seva identitat a fi que el consumidor pugui considerar-la o *contemplar-la*. Es tracta d'una manera de fer de la que només trasllueix que s'està gestionant un afer aliè, res més. Des de la perspectiva de la contractació amb persones consumidores, aquest tipus de situacions, més que crear una *aparença* fonamentada, raonable i protegible d'estar actuant en nom propi, el que probablement propicien és que el consumidor pugui patir certa *confusió* quant a qui és *l'altra part* amb qui està negociant o contractant. Però al marge

²⁷ Però, com *encaixa* l'actuació a nom propi en casos, *vgr.*, com els de l'art. 231-1, lletres *a* i *c* CcoCat? Cal distingir. Pel que fa al supòsit previst a l'art. 231-1, lletra *a* CcoCat, l'expressió legal permet entendre que les activitats que s'hi preveuen (presentar o oferir al consumidor la possibilitat de contractar) es poden fer *en nom propi* sense convertir a qui les fa en *oferent*; la conducta descrita consistiria en presentar en nom propi l'oferta feta per algú altre; aquesta interpretació, però, no exclouria el supòsit (que seria distint) d'oferta feta per l'intermediari en nom propi. Pel que fa a l'art. 231-1, lletra *c* CcoCat, si la *formalització* equival a la conclusió del negoci, aleshores l'actuació de l'intermediari en nom propi el vincularà com a part contractant. Tractant-se d'una oferta o d'un contracte relatiu a béns o serveis prestats pel tercer que ha encarregat la intermediació, es plantejaria si l'estricta relativitat contractual decauria en els termes de l'art. 1717 CCE i, en concret, generant-se accions entre el consumidor (davant de qui l'intermediari hauria actuat en nom propi) i aquell tercer (cfr. art. 246 Codi de comerç). Hi ha dues raons que recolzarien l'aplicació de l'art. 1717 CCE en aquests casos. La primera parteix d'entendre que el dit precepte, més que una norma pròpia del contracte de mandat, és una regla relativa a la manera d'actuar i, en concret, a la representació voluntària en supòsits en els que s'hi veuen implicades «cosas propias del mandante» (art. 1717 CCE); en aquest context, a manca de règim català sobre el particular, seria possible aplicar el dit precepte com a dret supletori (FERRER RIBA, Josep, *ob. cit.*, p. 626 i 627). La segona la suggereix l'art. 621-25 CCCat. El precepte estableix en quins termes *vinculen* al venedor les manifestacions fetes per un tercer (en el sentit que ajuden a conformar l'obligació, *exclusivament a càrrec de qui ven*, de lliurar un bé *conforme* al contracte). A l'art. 621-25.1 CCCat (que és la regla més general possible [atès que l'apartat segon regeix només per a la compravenda de consum]), basta que el tercer hagi actuat *per compte del venedor* a fi que aquest darrer respongui de la manca de conformitat del producte arran les manifestacions públiques fetes pel dit tercer. La norma no exigeix una actuació *en nom del venedor*; n'hi ha prou amb una actuació *per compte seu* que, per tant, pot fer-se tant en nom del venedor com en nom de la persona legitimada; sigui com sigui, l'actuació genera efectes directes per qui ven.

de l'incompliment dels deures de l'art. 231-4.1 CcoCat, relatiu a les «[o]bligacions» de l'intermediari, i de les conseqüències civils que se'n derivin, la qüestió pendent és *a qui vincula* el contracte atorgat d'aquesta manera. En aquest punt, convé considerar: que no és incompatible gestionar un afer aliè en nom propi; que no és inherent ni tipificador apoderar l'intermediari²⁸ i que, en fi, si hom no revela que actua en nom d'un altre, cal entendre, per la mateixa naturalesa i *normalitat* de les coses, que s'actua en nom propi. És per tot plegat que convindria concloure que l'intermediari resta vinculat per l'actuació jurídica feta *com a tal, com a intermediari*.

2.3. Les regles de responsabilitat

L'art. 231-5 CcoCat, rubricat «[r]esponsabilitat» enclou dues normes. La primera fa referència a la responsabilitat de l'intermediari²⁹; la segona, a la de l'empresari que va encarregar la intermediació.

²⁸ Noti's que no hi ha, al CCCat, una norma com la de l'art. 1725 CCE, que porta a les seves darreres (i excepcionals) conseqüències la configuració del contracte de mandat com a font de legitimació per actuar en nom aliè. Al precepte, basta l'actuació *com a mandatari* («que obre en concepto de tal») per a vincular el mandant (o, dit altrament, el mandatari «no es responsable personalmente a la parte con quien contrata»). Sigui com sigui que es plantegi si, al dret català, regeix (supletòriament?) una regla com aquesta (ja que -es pot argumentar- més que pròpia del contracte de mandat, és una regla relativa a la manera d'actuar del representant i, sobre el particular, el dret català encara no s'ha pronunciat [vegeu *supra* nota 26]), el que escau és advertir que la posició d'intermediari, tal i com es descriu i tipifica al CcoCat, no enclou, ni incorpora, ni permet entendre incorporat un poder de representació; d'aquí que no escaigui, sense més, traslladar-hi la regla de l'art. 1725 CCE.

²⁹ Vegeu art. 55.7 Llei 18/2007, que imposa als agents immobiliaris el deure de verificar les dades facilitades pels venedors i les dades registrals de l'immoble, però sense associar-hi, en cas d'incompliment, un règim (privat) de responsabilitat. Per la seva banda, l'art. 18.5 Llei 18/2017 imposa a l'empresa subhastadora el deure de verificar «la legítima procedència» dels béns; la naturalesa administrativa de la norma explica que, en cas d'incompliment, es pugui activar el règim sancionador. Vegeu art. 61.2 Llei 7/1996, de 15 de gener, del Comerç Minorista, que proclama la responsabilitat solidària del subhastador i del titular del bé «por los vicios o defectos ocultos de la cosa vendida, cuando —el subastador— hubiese incumplido las obligaciones de información que le impone el artículo 58 de la presente ley».

L'art. 231-5.1 CcoCat proclama la responsabilitat de l'intermediari «per la manca de formalització del contracte si aquesta deriva de l'incompliment, per qualsevol causa o motiu, de llurs obligacions d'informació o assessorament». Noti's que la norma no indica qui pot fer valer aquesta responsabilitat³⁰, que és objectiva («per qualsevol causa o motiu») i limitada; això últim obeeix al fet que la seva exigibilitat es reserva al cas de manca de formalització del contracte causalment vinculada a l'incompliment d'algunes de les obligacions *legalment* imposades a l'intermediari (art. 231-1 i 231-3 CcoCat). Els termes de la regla *no exclouen* que també li sigui exigible responsabilitat, d'acord amb les regles generals, en aquells casos en els quals, tot i formalitzar-se el contracte (eventualment anul·lable), l'intermediari ha incomplert les seves obligacions d'informació i assessorament o, sigui com sigui, amb la d'actuació diligent (art. 231-4.1 CcoCat).

L'art. 231-5.2 CcoCat declara la responsabilitat *solidària* de l'empresari que se serveix de la intermediació (*rectius*: que ha fet l'encàrrec consistent en intermediar) «als efectes del que estableix aquest codi». Dins d'aquests «efectes» hi ha la responsabilitat objectiva de l'art. 231-5.1 CcoCat, que, com s'ha dit, deriva de l'incompliment dels deures legals d'informació i assessorament imposats específicament a l'intermediari; però l'amplitud que evoca l'expressió de l'art. 231-5.1, al final, CcoCat hauria d'abastar qualsevol altre deure, informatiu i/o documental, precontractual o postcontractual (vgr. art. 123-3 i 123-4 CcoCat), que el CcoCat imposi al professional proveïdor que ha encomanat a l'intermediari la fase preparatòria del contracte o la mateixa conclusió del negoci. A l'art. 231-5.2 CcoCat, el legitimat actiu és el consumidor a qui l'intermediari ha adreçat la seva activitat i, sembla, que la finalitat última de la norma és preservar

³⁰ La responsabilitat exigible per qui hagi encarregat el servei s'haurà d'encarrilar atenent als termes i naturalesa del contracte atorgat i al tipus i contingut de l'activitat d'intermediació encomenada. En aquest sentit, pel cas de tractar-se d'un mandat, noti's que la regulació dels art. 622-21 i seg. CCCat no enclouen regles internes relatives al compliment o incompliment de les obligacions que pertoqueu, respectivament, al mandatari i al mandant. Tal vegada que, al CcoCat, les obligacions d'informació i assessorament es disposen legalment a fi de protegir el consumidor (que és a qui s'ha d'informar i assessorar degudament), tot fa pensar que l'art. 231-5.1 CcoCat contempla la responsabilitat *objectivada* que el dit consumidor pot exigir a l'intermediari.

expressament la responsabilitat de l'empresari quant a les obligacions que li són pròpies a fi que, en cas d'incompliment, no intenti excusar-se'n al·legant haver encomanat a un altre la comercialització dels seus productes.

3. Dret català i dret europeu en matèria de responsabilitat de les plataformes intermediàries per raó del contracte intermediat

A propòsit de les interaccions entre el dret català i l'europeu, només es volen fer tres observacions, que presenten una seqüència cronològica.

La primera se situa en el marc de la contractació a través de plataformes intermediàries i, en concret, de la seva eventual responsabilitat per raó del contracte finalment atorgat; en aquest particular, cal fer notar que el dret català no disposa de cap regla que, en unes o altres circumstàncies, imposi a les dites plataformes la responsabilitat exigible al venedor o subministrador en cas de manca de conformitat del producte contractat. Aquesta possibilitat *interna* la contemplen, de forma totalment sobrerera i innecessària, els Atesos 23r i 18è de les Directives 2019/771 i 2019/770, respectivament, només *aparentment* legitimadors de regles internes que contemplin aquella equiparació.³¹

³¹ Directiva 2019/770, del Parlament europeu i del Consell, de 19 de maig, relativa a determinats aspectes dels contractes de subministrament de continguts i serveis digitals i Directiva 2019/771, del Parlament europeu i del Consell, també de 19 de maig, relativa a determinats aspectes del contracte de compravenda de béns. Com és sabut, els legisladors interns són lliures a l'hora d'ampliar els àmbits subjectiu i/o objectiu de les regles que obeeixen a la incorporació d'una directiva, encara que sigui de protecció plena. La raó és que es tracta de supòsits situats al marge de l'àmbit d'aplicació de la directiva i sobre els que, per tant, no es pot pretendre cap tipus d'uniformització. Des d'aquesta perspectiva, aquells Atesos no legitimen a fer res que el legislador català no pogués fer.

La segona va a remolc de la manca de transposició per part del legislador català de la Directiva 2011/83, del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre, sobre els drets dels consumidors³²; aquesta manca d'incorporació explica que, de retruc, el dret català tampoc contempli allò previst a l'art. 6 *bis* d'aquell text³³; el precepte imposa als mercats en línia determinats requisits informatius a propòsit de la contractació a distància amb consumidors, tot i que, tal com sovinteja a l'ordenament europeu, l'efectivitat d'aquests deures precontractuals no s'acaba de travar del tot, ja que no se n'expliciten les conseqüències pel cas de contravenció³⁴.

La darrera referència cal fer-la al Reglament 2022/2065³⁵ que, atesa la seva naturalesa normativa, és plenament i directament aplicable a Catalunya. Com és sabut, l'art. 6 d'aquest text preveu una exempció de responsabilitat de les plataformes pels continguts il·lícits allotjats per qui ha fet ús del servei i n'assenyala determinades excepcions (basades, respectivament, en el «control» o «autoridad» exercit pel prestador sobre el destinatari del servei [art. 6.2 Reglament 2022/2065] o *per l'aparença*, a ulls del consumidor, de contractació directa amb la mateixa plataforma [o d'actuació, per part d'aquesta, en nom propi] o de contractació amb un destinatari del servei sotmès a la «autoridad o control» de la dita plataforma» [art. 6.3 Reglament 2022/2065]); ara bé, ni una cosa ni l'altra (ni la regla general ni les excepcions) impliquen *atribuir* responsabilitat al prestador del «servicio intermediario»

³² Cal entendre quant als aspectes o dimensió *privada* de la regulació que s'hi conté. Vegeu, quant a la dimensió pública, art. 14.2 Llei 18/2017.

³³ El precepte es va introduir per mitjà de la Directiva 2161/2019, del Parlament europeu i del Consell, de 27 de novembre, sobre la millora de les normes de protecció dels consumidors.

³⁴ El dret català és vistentment no conforme a l'europeu en aquest particular (vegeu, per a la contractació a distància, art. 222-1 i seg. CcoCat). Quant a la no possibilitat, en aquests casos, d'aplicar el dret estatal com a supletori (en concret, art. 97 *bis* Text Refós de la Llei General per a la Defensa de Consumidors i Usuaris) ja que el supòsit no és de *manca de dret català* sinó, contràriament, d'existència de *dret català, vigent i aplicable, tot i que no conforme a l'europeu*, vegeu ARNAU RAVENTÓS, Lídia, «La conformitat del dret català al dret europeu en matèria de contractació amb consumidors: els efectes en cas de dret no conforme», *Revista Catalana de Dret Privat*, núm. 22, 2020, p. 107-146.

³⁵ Vegeu *supra* nota 20.

(art. 3, lletra g Reglament 2022/2065), tal com expressament aclareix l'Atès 17è Reglament 2022/2065; l'art. 6 Reglament 2022/2065, i les distintes regles que conté, només pressuposen i tenen sentit si aquesta responsabilitat hi és, tot i que declarar-la o imposar-la pertoca o bé a qualsevol altra norma europea (s'entén, diferent del mateix Reglament) o bé al dret intern. I, aquí, el dret català, si vol, té camp per recórrer^{36 37}.

Bibliografia

ANDREAVA ANDREAVA, Vésele, «La apariencia de profesionalidad y la determinación de la competencia judicial internacional en los contratos de consumo», *La Ley Unión Europea*, núm. 115, 2023.

ARNAU RAVENTÓS, Lúdia, «El dret català i els contractes atorgats a distància i fora d'establiment mercantil amb consumidors», *Revista jurídica de Catalunya*, núm. 2, 2022, p. 337-372.

ARNAU RAVENTÓS, Lúdia (coord.), *Dret català de consum*, Atelier, Barcelona, 2025, p. 24-27, 34-37 i 93-116 [accessible: <https://atelieropenaccess.com/products/dret-catala-de-consum>].

BECH SERRAT, Josep Maria, «La influencia predominante de las plataformas en línea y la responsabilidad contractual por los bienes y servicios subyacentes», *Indret*, 2/2024, p. 45-101.

BORRALLÓ FERNÁNDEZ, Cristina; MONSERRAT VALENTÍ, Pau A., «Intermediarios de crédito inmobiliario, sus representantes designados y

³⁶ Vegeu OLIVEIRA MARTINS, M.I., «Liability of Online Marketplace Providers for Non-conformity», *EuCML*, vol. 13, 2024, p. 72 i 77. L'autora és del parer que l'art. 6.3 Reglament 2022/2065 no modifica ni redueix en res la llibertat reconeguda a l'Atès 23r Directiva 2019/771 quant a l'abast de les regles internes d'incorporació d'aquest text. Des d'aquesta perspectiva, si una norma interna arriba a proclamar la dita responsabilitat, els prestadors a què es refereix l'art. 6 Reglament 2022/2065 podrien fer ús de l'exempció de l'art. 6.1, tret que es provés el control o autoritat exercits (art. 6.2) o la seva aparença (art. 6.3), o l'aparença de contractació directa (art. 6.3).

³⁷ Vegeu art. 312-5.5 i 334-1.4 CcoCat, quant a la responsabilitat de tot intermediari pel que fa a conductes alienes infractores en matèria de trastorns alimentaris.

prestamistas inmobiliarios», a LÓPEZ JIMÉNEZ, José M^a, *Comentarios a la Ley reguladora de los contratos de crédito inmobiliario*, Wolters Kluwer, Madrid, 2019, p. 435-488.

CUARTERO RUBIO, Mª Victoria, «El TJUE vuelve sobre la competencia judicial internacional en materia de contratos celebrados por los consumidores», *Centro de Estudios de Consumo*, 13.3.2023 (accessible a: https://centrodeestudiosdeconsumo.com/images/El_TJUE_vuelve_sobre_la_competencia_judicial_internacional.pdf)

DE VRIES, Anne, «Liability of independent intermediaries in EU Consumer Law», *Tilburg Private Law*, Working Paper, núm. 2/2019.

FERRER RIBA, Josep, «Comentari art. 622-21», a EGEA I FERNÁNDEZ, Joan; FERRER RIBA, Josep (dir), *Comentari al llibre sisè del Codi civil de Catalunya*, Atelier, Barcelona, 2021, p. 620-632.

DEL POZO CARRASCOSA, Pedro, «El contracte de mandat en el Codi civil de Catalunya», *Revista Catalana de Dret Privat*, volum 18, 2018, p. 11-45.

MÁRQUEZ LOBILLO, Patricia, «Algunos aspectos del estatuto jurídico de las plataformas intermediarias de comercialización con consumidores», *La Ley Mercantil*, núm.122, 2025.

PALOMINO MORALED A, Helena, «Los intermediarios en la nueva Directiva de crédito al consumo», https://centrodeestudiosdeconsumo.com/images/Los_intermediarios_en_la_nueva_directiva_de_credito_al_consumo.pdf

VALPUESTA GUSTAMINZA, Eduardo, «Las plataformas creadoras de mercado como «falsas plataformas intermediarias» y responsables de los productos y servicios que ofrecen», *Cuadernos de Derecho Transnacional*, 1/2025, p. 703-733.

Documenta
Universitaria

@DocUniv
documentauniversitaria.com

Universitat
de Girona